

árasztják el őket”; kétségeik voltak, hogy lehet-e olyan helyet találni, ahol nagyszámú zsidó letelepedhetne; tartottak attól, hogy a menekültekkel együtt kémek is beszivároghatnak; végül felvetették a hajóhiány kérdését. Időnként makacs viták robbantak ki: a britek azt kívánták, hogy az Egyesült Államok enyhítsen bevándorlási politikáján, az amerikaiak viszont azt kérték, hogy a britek könnyítsék meg a menekültek beáramlását Palesztinába. A konferenciának az lett a vége, hogy felhívták tettek közzé a KB szélesebb hatáskörrel és bővebb tagsággal való újjáélesztésére.

Ákár a korábbi, éviani találkozónak, a bermudainak sem volt semmi kézzelfogható eredménye, 1943. november 19-ig ki sem adták a konferencia záróközleményét. A konferencia bohózszerűségét kommentálva, Richard K. Law (a későbbi Lord Coleraine), akkoriban a külügyminisztérium politikai államtitkára és a brit küldöttség vezetője, a háború után sok évvel így nyilatkozott: „Öngizoló erőfeszítések ütköztek össze a tételesség palástolására.”¹⁷⁸

A nyugati hatalmak csökönös álláspontja szerepet játszott bizonyos különleges mentési lehetőségek elmulasztásában is. Például a romániai Antonescu-kormány fejenkénti 250 angol fontnyi váltságdíj ellenében hajlandó lett volna vatikáni felségjelű hajókon 60 000–70 000 zsidót Palesztinába küldeni.¹⁷⁹ A szövetségesek elszalasztották a bolgárok által megszállt területeken élő zsidók megmentésének lehetőségeit is, és épp-így 6000 deportálásra ítélt franciaországi zsidó gyereket. Valamennyi esetben a kormányhivatalok pizsmogása és ellentmondásos eljárása hiúsította meg a lehetőségeket. A briteknek megint „az ellenséges területről származó jelentősebb számú zsidóval való eljárás nehézségei” miatt fáj a fejük.¹⁸⁰ Az Egyesült Államok külügyminisztériuma hamis érvek sokaságával jött elő, Henry Morgenthau Jr.-nak, a pénzügyminiszternek és vezető munkatársainak csalódására, akiknek szintén részük volt a próbálkozásban. 1943 végére a pénzügyminisztériumiak új felfogás mellett döntöttek: azt javasolták az elnöknek, hogy a menekültügyekben való illetékesség kerüljön át a külügyminisztériumból egy független képviselőhöz.

A felfogás indoklását egy beadványban adták elő („Jelentés a miniszternek a kormánynak a zsidók legyilkolásába való beletörődéséről”), amelyet Randolph Paul, a pénzügyminisztérium főtanácsosa állított össze. Paul okmányokkal bizonyította, hogy egyes külügyminisztériumi tisztviselők hajthatatlanul és akadékoskodva „tudatosan nem cselekedtek a zsidók megmentése érdekében”. Az 1942 augusztusáig visszavezethető halogatással, érvelt Paul, „megkönnyítették a tömeggyilkosságokat a náci Európában”¹⁸¹. E „szörnyű tizenhét hónap” alatt, emlékezett vissza a háború után Morgenthau, „Washingtonban tudtuk, ... hogy a náci Euró-